

మానువ చక్రాలలు

—వాణి

బ్రిడిపంతులురావు పరధ్యానంగా నడుస్తున్నాడు. పెద్దచెరువుదగ్గరకి వచ్చేప్పటికి జమ్మిన దోమలగుంపు మీదకు విరుచుకుపడింది పరధ్యానంతో నడుస్తున్న అతను ఒకానొక మంత్రిపుంగవుడు వసుం డని చెప్పిన మహాప్రళయంకాదు కదా అనుకున్నాడు. కాదు దోమల గుంపు అనుకున్నాడు మరలమనస్సులో.

సమ్మోపేరుతో కాలేజీలకి-స్కూళ్ళకి ఎగనామంకెట్టి తెరచివున్న దుకాణాలను విద్యాసంస్థల్ని మూయించడానికి గుంపుగా బయలుదేరిన భావి పౌరులలో దోమలగుంపు ఆత్రోవవెంబడి వెళ్ళే వాళ్ళపై దాడి చేస్తున్నాయి.

ఆకలితో మలమలమాడుతూ... అలమటిస్తూ ఆవేదనగా- ఆందోళనగా అరుస్తున్న పేదవాడిలా రైల్ బండ్లు కూస్తున్నకూతలు కర్ణపుటాల్ని బ్రద్దలు చేస్తున్నాయి

ఇవేవీ పట్టించుకోకుండా యాంత్రికముగా నడుస్తున్నాయన.

ఓఎయిడెడ్ స్కూల్లో టీచర్ గా

ఉద్యోగంచేస్తూ మాడునెలల బట్టి జీతానికి నోచుకోని దురదృష్టవంతుడతను. ఎయిడెడ్ పాఠశాలలంటే ప్రభుత్వానికి అధికార్లకి డబ్బువిషయంలోనూ సదుపాయాలు వర్తింపచేసే విషయములోనూ చిన్నచూపే. అయితే ఎయిడెడ్ విద్యాసంస్థలో చదువుసంధ్యలుబాగుంటాయని వారేఅంగీకరిస్తారు. అయితేమిగతావిద్యాసంస్థలకి సదుపాయాలు వర్తింపచేసిన చాలానెలలకి సంవత్సరాలకి కానీ ఈ సంస్థలో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయుడు ప్రభుత్వకంటికి అవడు.

నేడు ఉపాధ్యాయుల బ్రతుకు నల్లేరు మీద నడకలా- పల్లెరుకాయల మీదపడకలా తయారయింది. కొంతమంది ఉపాధ్యాయులుజీతాలు అందక బాధలనుభవిస్తూఉంటే మరికొంతమంది ఈబదిలీలతో, ఎలక్షన్లనుండి జనాభాలెక్కలవరకు అన్నిసమస్యలతో సతమతమవుతూ మన శ్యాంతికరువయి జీవచ్ఛవల్లా జీవితాలు వెళ్ళబుస్తున్నారు.

పొదుపు పేరుతో ఉపాధ్యాయుల-

చిరు ఉద్యోగస్తుల జీవితాలతో ఆటలాడు కుంటున్నది ప్రభుత్వం అనిపిస్తుంది రావుకి ఒక్కొక్కసారి. విలాసవంతమైన జీవితాలు గడుపుతున్న మంత్రుల దగ్గర ఈ పొదుపు మంత్రం అమలు జరిగేటట్లు చూడకూడదూ? అని అనిపిస్తుంది. అనవసర ఖర్చులకి అధికంగా ఖర్చు పెడుతున్న పాలకులకి వీళ్ళు కనిపించారు పులికి చిక్కిన మేకల్లా అనుకుంటా డాయన.

ఉన్న సిబ్బందికే సక్రమంగా జీతాలు అందకుండా వున్న ఈ తరుణంలో కొత్త కొత్త విద్యా సంస్థలకి పారంభోత్సవాలు జరగడం హాస్యా

స్పదంగా అనిపించేది రావుకి.

నెలల తరబడి గ్రాంటు రాక జీతానికి నోచుకోని రావుగుండెల్లో మంటలు. ఆకలి మంటలు అరని మంటలు పెనుతుఫానులు ఆమంటలకి సర్వం అహతి అయిపోతుంది.. పెనుతుఫానికి సర్వం నామరూపాలు లేకుండా తుడిచిపెట్టుకుపోతుంది

ఒకటి - రెండు రోజులంటే ఎవరైనా అప్పు లిస్తారు. అరువు లిస్తారు. నెలలకి నెలలు జీతాలు రాక బాధపడుతుంటే ఎవరు అప్పులిస్తారు? ఎవరు అరువు లిస్తారు? మంచి నీళ్ళు త్రాగి పస్తులు పడుకోండి అని తన కుటుంబానికి గీతోపదేశం చేశాడతను. పసిపిల్లి

షాక్ ట్రీట్ మెంట్

చెప్పకుండానే మేలు చేయడం
గొప్ప విషయం నిజంగా!
చెప్పి చేసినా పర్వా లేదు
చెప్పుకో తగిన విషయమే
చెప్పనూ చెప్పక
చెయ్యనూ చెయ్యక పోతే
చెప్పుకోవాల్సిందే మీ వుండదు.
చెప్పకుంటూ పోవడమే తప్ప
చెయ్యడం తెలియని మోసగాళ్ళకు
ఎప్పుడో ఎవరో యిస్తారు "షాక్ ట్రీట్ మెంట్"
మళ్ళీ జన్మలో యివ్వకుండా ఏస్టేట్ మెంట్!

-మహబూబ్ కమల్

నుండి పెద్దవాళ్ళ వరకూ ఆ పనే చేస్తున్నారు. పసిపిల్లల్ని తలుచుకోగానే అతని గుండెలో సన్నటి బాధ. కళ్ళల్లో ఆవేదన వల్ల కలిగిన నీటితెర తళుక్కుమంది.

ఈ మధ్యతరగతి కుటుంబీకుల స్థితే అంత. పేదవాడిలా చేయిజాచియాచించి జీవించలేడు. ధనవంతుడిలా తిన్నది అరక్క తేన్నులో చీకు. చింతలేని బ్రతుకు బ్రతకలేదు. సభ్యత అనే తెర చాటున పేదవాడిలా జీవించలేక. ధనవంతుడిలా తన అస్తిత్వాన్ని చాటుకోలేక మూగగా బాధ ననుభవిస్తాడు. ఈ మధ్యతరగతి మనిషి.

చదువూ సంధ్యలుమాని జులాయిగా తిరుగుతున్న కొడుకులుగల మధ్యతరగతి కన్నతండ్రి మనస్సులా రావు గుండెలో ఆవేశం-ఆవేదన

బాధలలోకెల్లా గొప్పబాధ ఊదాధ. ఈబాధకి మానవుడు ఓర్చుకోలేడు. ఈ బాధ అనుభవించేసమయములో అతను వివేకంజ్ఞానంకోల్పోయి ఆవివేకిలాప్రవర్తిస్తాడు. ఒళ్ళుకొవ్వెక్కి తిన్నది అరక్కండా తేన్నులతోబాధపడేవారు కొందరయితే పూటకి గతిలేక ఆలి దప్పులతో అలమటిస్తున్న అభాగ్యజీవులు మరికొందరు. నాలుగైదునుండి జీతానికి నోచుకోని బండబరిన బ్రతుకు బ్రతుకు తున్న అభాగ్యజీవి బడిపంతులు జీవితం ఎలాఉందో వేరేచెప్పాలా?

గాలితీసివేసిన బెల్లా నల్లావున్న కడుపులతో - నీరసముతో వడలిపోయిన శరీ

రాలు, ముక్కుదండిన ప్రాణాలునిలుపుకున్న ఎముకలగూళ్ళు ఆ రుగురు అతని కళ్ళెదుట గ్రున తిరుగుతున్నారు-వాళ్ళుఎవరోకాదు అతని ముసలి కల్లిభార్య - నల్లరు పిల్లలు.

ఆషముకలగూళ్ళు జ్ఞప్తికి రాగానే నూతిలోనీరూరినట్లు అతనికళ్ళల్లో కన్నీరువూరింది చేతిరుమాలతోవుబికివస్తున్న కన్నీరు తుడుచుకుని ముందుకడగువేస్తున్నాడతను.

ఆకలిలేకుండా మాత్రలు కనిబెడతున్నారట. మనదేశంలోకూడా తొందరగా ఆమాత్రలు మార్కెట్లోకి వస్తే ఎంత బాగుండును? రావు ఆలోచన,

నల్లడబ్బును తెల్లడబ్బుగా మార్చుకోడానికి పెద్దమనుష్యులు ఆ డబ్బు వెచ్చించి కట్టించిన సౌధాలు తీవీగా-దర్జాగా అశోకవృక్షాలలో తల పైకెత్తి చూచేటట్లున్నాయి.

చందాలుపేరుతో డబ్బులు దండుకుంటున్న బ్రతుకు తెరువు తెలిసినకొంతమంది అవకాశవాదులా పోలీసులు రోడ్ల మీదవున్న దుకాణాలపైదాడిచేసిడబ్బులు గుంజుకుంటున్నారు.

బొమ్మలకొలుపులాగ అందంగా పేర్చబడిన షాపులుఆకాశంలో తారల్లా షెరస్తన్నాయి. ఆషాపుల్ని అంటేకెట్టుకుని వున్న బట్టల దుకాణాలు తారకలమధ్య చంద్రుడిలా వెలుగొందుతున్నాయి. బట్టలషాపులో షోకేసులో వుంచిన అతివ బొమ్మ అమృతంపంచడానికి దీనినుండి భువికేతెంచిన మోహి

నిలా వుంది. ఆ బొమ్మచేతిలోవున్న హేండుబ్యాగు ఆమృతభాండంలా అగు పడుతోంది.

ఆ బొమ్మకి కట్టిన దగదగా మెరిసిపోతున్నచీరవంక ఆమృతంకొరకుఆత్మతగా ఎదురుచూస్తున్న దేవదానవులా చీరకొనే తాహతులేకపోయినాచూసయినా తృప్తిపడ్డామన్నమనస్తత్వం గలవాళ్ళు తనివితీరా చూస్తున్నారు.

రావుకి మరల ఇల్లు స్మృతి పథంలో మెలిగింది. ఎముకలగుళ్ళు అతనినేత్రాల ఎదుట తిరిగి గిర్రున తిరుగుతున్నారు. "నన్నా! ఆకలి" అంటూ తన నలుగురి పిల్లల ఏడుపు చెట్టంత ప్రయోజకులై వయోగ్యులయిన కొడుకుల్ని పోగొట్టుకుని విలపిస్తున్న తల్లిదండ్రులహృదయ విదారమైన రోదనలా వుంది.

మమ్మల్ని ఇంకా ఎన్నాళ్ళు పస్తుల్తో మాడస్తారు? పస్తుల్తో మాడ్చడం న్యాయమేనా? అక్కస్సు-ఆవేదనగా కోపం వేడుకోలు మిళితమైన భావాలతో భార్య రూపం అతని కళ్ళెదుట నిలిచింది.

తనకి మాత్రం వాళ్ళని పస్తులతో మాడ్చడం ఇష్టమా? సరదాయా? అఖిరికి అగ్నిసాక్షిగా పెళ్ళాడిన దానికి జన్మనిచ్చినతల్లికి రక్తం పంచుకుని పుట్టిన బిడలకి కడుపునిండా పట్టెడన్నం పెట్టలేకపోతున్నానే అనే క్షోభ అతని నరనరాల్లో వ్యాపించి వుంది.

పాకవిలాసుల దగ్గర ఆకలిబాధను తీర్చుకుంటున్నారు కొందరు, పారవేయబోయే ఎంగిలాకులకోసం పదవులు ఎవ

రికి మొదట వస్తాయో అని ఆత్రుతతో ఎదురుచూస్తూ ముందుకు ఒక్కసారి వురకబోతున్న రాజకీయ నాయకుల్లా రెడు కుక్కలు నాలుకలు పెకిపెట్టి చొంగకారుస్తూ చూస్తున్నాయి.

పారవేసిన ఎంగిలాకులు కుక్కలకి అందకుండా ముస్టికుర్రాళ్ళు ఆ ఆకులను ఆప్యాయంగా-ఇష్టంగా నాకుతున్నారు. ఆకలి ఏదో విధంగా తీర్చుకోవాలన్న కాంక్ష-ఆత్రుత వారినయనాల్లో ప్రస్ఫుటమవుతోంది.

వారిని చూడగానే రావుకి తన సంతానం కనుసన్నల్లో మెదిలారు. మరోరోజు పస్తు పడుకుంటే ఈ ముష్టి కుర్రాళ్ళు మాదిరే ఎంగిలాకులపై తన పిల్లలు కూడా ఎగబడ్డారేమో" అతిభయంకరమైన ఆలోచన వచ్చిందాయనకి.

రేడియోలో నుండి ఓ మంత్రి పుంగవుడి ప్రసంగం వినివస్తోంది. దాని సాలాంకమేటంటే "విద్యార్థులు భావిపౌరులు. నేటి విద్యార్థులలో క్రమశిక్షణ నశించింది. వారి కర్తవ్యాన్ని వారు మరచి విధ్వంసకచర్యలకి పూనుకుంటున్న విషయం కలవరం కలగజేస్తోంది. వారిలో క్రమశిక్షణ పోవడానికి బాధ్యులు ఉపాధ్యాయులు. సమాజానికి వెన్నుముకవంటివారు ఉపాధ్యాయులు. విద్యార్థులకు సక్రమమయిన మార్గంలో పెట్టే బాధ్యత వారిమీద వుంది...." ఇలా సాగుతోంది ఆ ప్రసంగం

సక్రమంగా జీతాలు చెలించడానికి ఉపాధ్యాయుడు కంటికికానడంలేదు. ఆక

లితో మలమలమాడతూ బక్కేగులతో పాఠశాలకి వెళ్ళి గొంతు చించుచుకుని అరిచిననాడుకూడా అతను పైవారి దృష్టిలో పడలేదు. ఈనాడు విద్యార్థులతో క్రమశిక్షణ లోపానికి కారకులు ఉపాధ్యాయులా కనిపిస్తున్నారా. కసిగా అనుకున్నాడు రావు మనస్సులో.

ఆ మంత్రి పుంగవుని ప్రసంగం తరువాత సమాజంలో పరిపాలకులు ప్రజలకి కలిగించిన సౌకర్యాల గురించి ఏకరువుపెడుతున్నారు. ఆ చెప్తున్న ఒక్క సౌకర్యముకూడా ప్రజలకి అందలేదన్నది జగజ్జేరిగిన సత్యం. అయితే అబద్ధం లెందుకో?

మానవ జీవితమే అబద్ధం అవుతుంది. జీవితంలో తనకి తెలిసి అయినా - తెలియకుండా పొరపాటునయినా అబద్ధం అడని మనిషి వుండడు అబద్ధం అడడానికి కూడా సమయం సందర్భం వున్నది. అస్తమానం చీటికి-మాటికి అబద్ధం అడడంకూడా అంతమంచిదికాదు. మనం అడిగిన అబద్ధం ఎదుటివాడి జీవితంపై దెబ్బతీసేదై వుండకూడదు.

యాంత్రికంగా రావు కాళ్ళు పార్కు వేపు దారితీసాయి. అలవాటు చొప్పున ఇంటి ముఖం పట్టిన పశువు మాదిరి అతను పార్కు చేరుకున్నాడు. జనం చాలామంది వచ్చారు. "ఆ మీటింగులో ఏ చెప్పారు? వారి పార్టీ గొప్పదనం - ఎదుటి పార్టీని విమర్శించడమే కదా అని కొంతమంది వచ్చినవారిలో కొంతమంది జారుకుంటున్నారు. పార్టీకి-పదవికి

రిజై ను చేసిన మంత్రి పుంగవుడు వచ్చే డుట. ఏ చెప్పాడో?" అనిక తూహలం కొద్ది చాలామంది వచ్చారు. అక్కడ వచ్చిన జనాలు బెల్లంమీదవాలిన ఈగల్లా వున్నారు. పార్కు గేటుకి కొద్ది దూరములో జూదగాళ్ళున్నారు

ఒకటికి, ఒకటి, ఐదుకి ఐదు, పదికి పది రూపాయలు బొమ్మవస్తే ఇస్తానంటూ ఒకగుడమీద రెండు అంకెలముక్కలను ఒక బొమ్మముక్కను ఇట్నొంచిటూ - అట్నొంచిటూ మాటికి మారుస్తున్నాడు, వాడితాలూకా మనుష్యులే వాడిచుట్టూ వుండి పైవాళ్ళకి డబ్బు వస్తుందని భ్రమ కలగచేసేలా "అయితేనేను ఈ ముక్క మీద డబ్బు పెడుతున్నాను. అంటూ మూడు ముక్కల్లో ఒకటిని మీద డబ్బుంచుతున్నాడు. త్రిప్పి చూస్తే బొమ్మ ఎంత డబ్బుంచుందో అంతకంత (తాత్కాలికంగా మాత్రమే) ఇస్తున్నాడు పందెం తాసిన వాడికి ఇలా భ్రమ లిగించి చుట్టూ చేరిన వారినికూడా ఊబిలోకి దింపడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. అజూదగాడి మనుష్యులు.

ఓనాయుడు దొరికాడు వాళ్ళకి "నాయుడు గారూకాయండి" అంటూ పద్మవ్యూహంలో అభిమన్యుడి చుట్టూ ముట్టిన కొరవయోదులూ చుట్టుముట్టారు. పాపం ఆనాయుడ్ని వుత్తచేతులతో కాని పంపరా యమకింకరు జాలిగా నాయుడు వేపుచూస్తూ అనుకున్నాడు రావు మనస్సులో

కష్టపడకుండా డబ్బు గడించే విధానానికి అలవాటు పడిపోయారు ఇలాంటి

వ్యక్తులు తప్పచేస్తున్నాము మోసపుచ్చు
తున్నామన్న తలంపు రానేరాను వాళ్ళకి.
కొత్త సినిమా వస్తే మనుష్యుల నెత్తిమీద
కూడా అడుగులు వేసుకుంటూపోయి
టిక్కెట్లనుంపాదించి నాలుగురెట్ల ధరకి
అటిక్కెట్లని అమ్ముకుని జీవితం సాగి
స్తున్న వీరులు, సినిమాహాలు సిబ్బంది
వీరికి లాంచీలుంటాయి. మనిషికి ఒక
టిక్కెట్ అని బోర్డువుంటుంది కాని
ఇలాంటి వాళ్ళకి ఒక్కొక్కటి పదేసి
టిక్కెట్లై నాలభిస్తాయి. లాభంలో సగం
వాటాసినిమా టిక్కెట్లు ఇచ్చినవాళ్ళకుం
టుంది. పేకముక్కల్లో కొందరుపట్టాలు
పెట్టికొందరు తాడటతోకొరదరుమోసం
చేసి ఎదుటివాడి దగ్గర డబ్బుగంజి జీవి
తం సాగిస్తారు. అంత ఓపికలేని వాళ్ళు
సునాయాసంగా ఎదుటి వాళ్ళపర్చులు-
నగలూ కొత్తెసిపిక్ పాకెట్ గాళ్ళగాచలా
మణిఅవుతారు.

“పుండాకోరు నాకొడకలారా! ఏం
చేస్తున్నారా?” ఓపోలీసుజవానుఅక్కడికి
హాజరయినాడు. అతన్నిచూడగానే ఆ
జూదగాళ్ళ నాయుడు దగ్గరడబ్బంతాగుం
జేసి వాడిముఖాన్ని వాడ్చివదిలేసి వెళ్ళి

పరీక్షతప్పినవిద్యార్థి మాదిరినాయుడు
ముఖంలో విచారం అలుముకుంది.
అక్కడినుండి వెళ్ళిపోయాడు అధికారిని
చూడగానే వినయంగా చేతులు కట్టుకుని
నిలబడ్డపేదక జనల్లో ఆపోలీసుజవాను
దగ్గర ఉప్పుండాకోరు అనిసిలవబడేజూద
గాళ్ళచేతులుకట్టుకుని నిలబడ్డారు

మానేస్తామా? ఒక్కపావుగంట పోయినా
కరండి! అంటూ పులిని చూసిభయప
డున్న మేకల్లా వినయంగా సమాధానం
ఇస్తున్నారు వాడు. “పది నిమిషాల్లోవ
సాను.” తనిదర్పాన్ని వెల్లడి చేస్తు—
మీసం దువ్వుకుంటూ ముందుకు సాగి
పోయాడు, జవాను.

“ఏంకాలం? ఏంమనుష్యులు? రావుతన
లో తాను గొణుక్కున్నాడు. అక్కడ
వుండబుద్ధి వేయలేదు. ఇంటిదారి పడ్డాడు
ట్రాఫిక్ జవాను చిల్లర కొట్టు వాళ్ళ
దగ్గర చేయిజాస్తున్నాడు. “వాళ్ళు ఎందు
కుడబ్బులియ్యాలి? వాళ్ళదగ్గరమీరుదాచి
పెట్టారా? మీరు జీతాలు తీసుకోటం లేదా?
అటువంటప్పడు మీపనిమీరు నెరవేర్చాలి
ఇలా యాచించడం సిగ్గుగాలేదా? ఇలాంటి
వాళ్ళుండ బట్టే దేశం ఇలావీడుస్తుంది
ఓ నవయువకుడు ఆపోలీసును గట్టిగా
అడుగు తున్నాడు.

ఆయువకుడ్ని ఆ పోలీసు వింత
మృగాన్ని చూసినట్లు వింతగా— నిర్ల
క్ష్యంగా చూస్తున్నాడు. లోకంతీరు తెన్ను
తెలియని ఓఅమాయకుడా! నేను నీకుఓ.
నగ్న సత్యాన్ని తెలియబరుస్తున్నాను
వినుకో! అన్నట్లున్నాయి ఆపోలీసు
జవాను చూపులు.

బ్రతుకు తెరువండి బాబూ!”

“ఏమిటీ ఇదా బ్రతుకు తెరువు. ఇలా
చేయిచాపడమా బ్రతుకు తెరువు?”

“ఏదైనా విషయం అడగదల్చుకున్న
ప్పుడు సరియైన రాజీవుండాలి. ఎంత

పేపూ మమ్మల్ని దుయ్యబట్టడమేనా ?
 బలవంతపు చావులకి వాళ్ళ బంధువులే
 ప్రక్కకి చేరకపోయినా మేము వాళ్ళకి
 కాపలాకాసి దహనపర్చేవరకూ వుండాలి.
 మాకేంకర్మపట్టింది? మా చుట్టాలా-
 స్నేహితులాలావాళ్ళు? జీతాలు తీసుకుంటు
 న్నారు. అదీమీపనే అని ఎవరైనా అడ
 గొచ్చు అయితే మా సిల్లలు చదు
 వులు పాడయినా-మగవాడు ఇంటిపట్టున
 వుండకపోవడంతో మా అడది ఇంకో
 డితో సంబంధంపెట్టుకున్నా పట్టించుకో
 కుండా పగలూ-రాత్రి డ్యూటీ పేరుతో

గొడ్డుచాకిరీ చేయడమేనా మాపా ? మీకు
 తెలియదండీ లోకం తీరుతెన్నులు-
 ఇంకా మనస్సు పెరిగింది. అనుభవం
 రావాలి. అప్పుడు మీరే మాకు పాఠం
 చెప్తారు. అందరూ న్యాయంగా వుంటే
 మేమూ అలాగే వుంటాం.
 గవర్నమెంటు హాస్పిటల్ తీసు
 కోండి బెస్కావాలంటే డబ్బు చెల్లించ
 నిదే బెస్ ఈయని డాక్టర్లు- ఇక్కడ
 సరియైన పరికరాలులేవు. సాయంత్రం
 అక్కడికిరా అంటూ తనుసాయంకాలగ
 సమయంలో నడుపుతున్న నర్సింగు

హోమ్ పరిచయంచేస్తున్న గవర్న
 మెంటు డాక్టర్లు, లంచమిచ్చే వారికి,
 పుచ్చుకునేవారికి కఠినంగా శిక్షపడుంది
 అని చెప్తూ ముడుపుచెల్లించనిదే కాల్పు
 పంపించని ఎంపాయిమెంటు ఎక్స్పెం
 జీలు, డబ్బులు పడితేకాని కాగితాలు
 సరిగా చూడని గుమస్తాలూ - అక్రమ
 సంపాదనతో జేబులు నింపుకొని నూల

కాయ శరీరాన్ని కుషనుచే రోలోమోటి-
 పంకాగాలివి అనుభవిస్తున్న అధికారు
 పరీక్షలుసంపాదించి ఆన్యాయం
 ధనార్జనచేసి నల్లడబ్బుతో ఇంటి
 నంతానింపి పాపము బద్ధలయిన తర్వాత
 తేలుకుటీన దొంగలా దొరికిపోయిన
 పెద్దమనుషులూ ఒకరేమిటి యీ సమాజ
 ములో ఇలాంటివాళ్ళెంతమందిఉన్నారో -

హెచ్.యం.టి
గడియారములు

H.M.T.

TIMEKEEPERS TO
THE NATION

కృష్ణాజిల్లా పబ్లిసిటీవారులు

అవ్వార్వాచ్ కార్ హోస్ 75154

పాండురూడ్ * విజయవాడ - 1

అపోలీసు జవాను యుదభూమిలో దొరికి పోయిన అరునుడికి గీతోపదేశంచేస్తున్న శ్రీకృష్ణప మాతృ కిలా నున్నాడు.

అతడు చెప్పడాంటో అసత్యమే లేదు. సమాజములో అతను చెప్పినట్టే జరుగుతూఉంటే కాదని ఖండించేశక్తి ఆ యువకుడికి లేకపోయింది. తప్పుచేసిన దొంగలా తలవంచుకుని ముందుకు సాగి పోతున్నాడు.

ఇంటివేపు అడుగువేస్తున్నవాడల్లా రావు తక్కువ అగిపోయాడు.

అతడి చుట్టూరా అశాంతి రాజ్యము చేస్తున్న యిల్లు, ఆరు విముకలగూళ్ళు కనిపించాయి అతడి మనస్సు కుంచిం చుకుపోయింది. ముందుకు వెడ్తున్న వాడల్లా వెనక్కివచ్చాడు.

సామాన్యముగా మానవుడు అశాంతి వాతావరణమునుండిపారిపోయి ప్రశాంత వాతావరణమునకు దగ్గరగా రావడానికి ప్రయత్నము చేస్తుంటాడు. ఇల్లే ఇలలో స్వర్గము కొందరికయితే అఇంటి వాతా వరణమే నరకము కొందరికి.

ఇలాంటి వ్యక్తులు ఆ వాతావరణం నుండి తప్పుకుని తిరిగడం ప్రయత్నిస్తారు.

భూమిగుండ్రముగా ఉండోలేదో కనుక్కోవడానికి బయల్దేరిన స్థలముచే వచ్చిన శాస్త్రవేత్తమాధిరిగా పార్క్ గేట్ గుంకు వచ్చాడతను.

మంత్రి పుంగవుడి ప్రసంగముఅరంభమైంది యాస పదజాలముతో రెండ్రాళ్ల ధ్వనించే ధోరణిలో మాట్లాడుతు

న్నాడు: ఉండుండిఅవేశముతో వూగుతూ మాట్లాడుతున్నాడు: అతడి తీరుచూసి కొంతమంది మొల్లులనీ నవ్వుతున్నారు

మాటనిలబెట్టకొలేనీ ఆ నాయకుడ్ని రిజైన్ చేయమనీ జనాలంతా గోలపెడుతున్నారు: అనాయకుడి ముఖం కోపముతో అరుణిమదాల్చినది.

“మీరు రిజైన్ చేయమన్నంతమాత్రమున మీమాటపై నడచుకుంటానేను. మాకు పైనుండి ఆర్డర్స్ రావాలి, తప్పుకుంటాను” మీరెవరూ అన్న నిర్లక్ష్య ధోరణితో మాట్లాడుతున్నాడు.

ఓట్లకోసం నానారకాలకాళ్ళను పట్టుకునే అనాయకుడు పదవి వచ్చిన తరువాత ఆలా మాట్లాడటం జనాలకు ముఖ్యముగా నవయువకులకు కోపం తెప్పించినది.

అవేశంతో వున్న యువకులు “దిగాలి దిగాలి...” అని రెచ్చిపోయి నినాదాలివ్వడం ఆరంభించారు. పాపం ఆ ప్రకృతి నేవకుడు చెప్పదలచుకున్నదేంటో చెప్పకుండానే కూర్చోవలసివచ్చింది.

పోలీసులు- పార్టీ కార్యకర్తలని చెప్పుకుంటున్న రోడీమూకలు యువకుల మీద విరుచుకుపడగా నానారభస జరుగుతోంది ఆ ప్రాంతంలో, రాను రాను పోస్టితి కుక్కలు పీకిన విస్తరిలా తయారయింది రావు అక్కడ ఉండకుండా ముదుకు నడిచాడు.

మహాత్మాగాంధీ రోడ్డు- వాలయం రోడ్డు కలిసిన చోటుకి వచ్చాడాయన అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ అక్కడ ఎదురుగా కిళ్ళి దుకాణం. ఆ దుకాణ

22 C.T. GOLD COVERED

PHONE-991.

NAVEENA

JEWELLERY

GUARANTEED
SEVERAL YEARS

Litho.k

NAVEENA GOLD COVERING WORKS

MACHILIPATNAM-521001

నీలాటి ఉత్తమురాలు నా కథ వింటానంటే నా ఆనందానికి అవదులు లేకుండా పోతున్నాయి" అంటూ చెప్పసాగింది.

"మాది అతిసామాన్య కుటుంబం. మా నాన్నగారు హైస్కూలు టీచరుగా పనిచేసేవారు. మా అన్నయ్య, నేను ఇద్దరమే అవటం వలన మమ్మల్ని అల్లారు ముద్దుగా పెంచారు. ఎన్ని కష్టాలనైనా మా ఆమ్మా-నాన్న భరించేవారే కాని మా కసలు కష్టమంటే, దుఃఖమంటే ఏమిటో గూడా తెలియనిచ్చేవారుకాదు. ఆ వచ్చే జీతంతో ఎంతో పొందికగా ఇల్లు గడుపుతూ మాకు చదువులు చెప్పించటం మొదలుపెట్టారు. తనలాగా తన పిల్లలు టీచర్లు కాకూడదని ఇంకొకన్నతమయిన విద్యావంతులు కావాలని ఎన్నో కలలు కనేవారు. కాని వారి ఆశనిరాశే అయింది జబ్బుతో మంచానపడ్డాడు.

దానితో అన్నయ్య చదువును బి.ఎ తోనే అపివేయవలసి వచ్చింది. నాన్నగారి స్నేహితుడు ఒకరు మా పరిస్థితుల వర్తం చేసుకొని అన్నయ్యకు తనకంపెనీలోనే ఉద్యోగం యిచ్చారు. నాకా సంవత్సరంలో ఇంటర్ అయిపోయింది. అన్నయ్య కొచ్చే జీతం ఇంటి ఖర్చులకే చాలెదికాదు. డాక్టర్ నాన్నగారికి టిబి అని తేల్చారు. దానితో మా అమ్మమరీ దిగులు పడిపోయింది. చివరికి డాక్టర్ నాన్నగారు ఎక్కువరోజులు బ్రతకరని తేల్చారు. అమ్మా, నాన్న ఇద్దరూ తాము బ్రతికుండగానే మా ఇద్దరి పెళ్ళి చూడాలని ఎంతో ఆరాట పడ్డారు. అన్న

య్య శాంత అనే అమ్మాయిని వివాహం చేసుకున్నాడు. కట్నం తీసుకోలేదుకూడ. ఆందరూ అన్నయ్య లాంటి ఉత్తములుండరు కాబట్టి నా పెళ్ళిచేయటానికి కట్నం ఇచ్చేందుకు డబ్బులేక ప్రయత్నాలు మానుకున్నారు. ఉద్యోగంచేసి సంపాదించి ఎలాగయినా నా పెళ్ళిచేస్తానని అన్నయ్యనాన్నగారికి వాగ్దానం చేశాడు. నాన్నగారు నాచేయి అన్నయ్య చేతిలో ఉంచి ఇక భారమంతా నీదేనని ప్రశాంతంగా కన్నుమూశారునాన్నగారు పోయిన వారంరోజులకే అమ్మ కూడా మమల్ని విడిచి వెళ్ళిపోయింది. అంటూ ఊపిరిపీల్చుకొని కళ్ళు తుడుచుకొని మరీ చెప్పటం మొదలుపెట్టింది శారద.

"నాన్నగారు పోయిన నెలరోజులకల్లా అప్పల వాళ్లు ఇంటిచుట్టు తిరిగటం మొదలుపెట్టారు. దానితో మా వదినవిసుక్కుంటూ ఉండేది తన దురదృష్టం. కొద్ది ఈ పాడు కొంపలోకి వచ్చిపడ్డానని గొణుక్కుంటుండేది. అన్నయ్య శాంతంగా సీతివచనాలు ఎన్ని చెప్పినా ఆమెచెవులకు సోకేవికావు. రోజూ ఒకసారై నా అన్నయ్యతో పోట్లాడుతుండేది. ఎమీ సాధించలేక అన్నయ్య ఎన్నిచెప్పినా వినిపించుకోక చివరకు పుట్టింటికి వెళ్ళిపోయింది. ఏ తల్లిదండ్రులు మాత్రం ఎన్నాళ్ళని పెళ్ళయిన ఆడపిల్లలను పుట్టింటి వద్ద ఉంచుకుంటారు. ఆఖరికి ఒకరోజున తమకు మార్తె వచ్చేసిన కారణం తెలుసుకొని వెంటనే తీసుకువచ్చి దిగబెట్టివేశారు. అన్నయ్య